

Саветодавна комисија за људска права

ТСС зграда Д-12, седиште мисије УНМИК-а, Приштина, Косово, електронска пошта hrap-unmik@un.org, телефон +381 (0)38 504 604 локал 5182

ОДЛУКА

Датум усвајања: 22. август 2012. године

Предмет бр. 85/10

Б. К.

против

УНМИК-а

Саветодавна комисија за људска права, на заседању одржаном 22. августа 2012. године,
уз присуство следећих чланова:

г. Марека НОВИЦКОГ, председавајућег
г. Пола ЛЕМЕНСА
гђе Кристин ЧИНКИН

Уз помоћ
г. Андреја АНТОНОВА, извршног службеника

Узевши у обзир изнад поменути жалбу, уложену сагласно члану 1.2 Уредбе УНМИК-а бр. 2006/12, од 23. марта 2006. године о оснивању Саветодавне комисије за људска права,

Након већања, одлучила је следеће:

I. ПОСТУПАК ПРЕД КОМИСИЈОМ

1. Жалба је уложена 30. марта 2010. године и уписана је 22. априла 2010. године.
2. Дана 29. децембра 2010. године, жалилац је доставио додатне информације Комисији.
3. Дана 16. марта 2012. године, Комисија је проследила предмет Специјалном представнику Генералног секретара (СПГС) како би добила примедбе УНМИК-

a на прихватљивост жалбе. СПГС је доставио УНМИК-ов одговор 21. маја 2012. године.

4. Дана 14. маја 2012, Комисија је проследила додатну документацију СПГС-у, упутивши захтев УНМИК-у да достави додатне примедбе на прихватљивост у вези са примљеном документацијом. Комисија је примила УНМИК-ов одговор 21. маја 2012. године.

II. ЧИЊЕНИЦЕ

5. Жалилац је рођен на Косову 1954. године. Године 1985, отишао је у Сједињене Америчке Државе (САД). Он је тамо живео и радио наредне двадесет три године.
6. Жалилац наводи да је 1990. године, након политичких дешавања у региону бивше Југославије, предао пријаву за азил властима САД. Међутим, никада није примио никакву повратну информацију о исходу ове пријаве.
7. Године 2004, имиграционе власти САД покренуле су поступак исељења против жалиоца јер се 1985. године наводно задржао дуже него што је требало, чиме је прекршио имиграциони закон САД. Жалилац наводи да је противзаконито задржан скоро четири године током трајања поступка исељења и да је, при крају поступка и своје накнадно уложене жалбе, подвргнут исељењу из САД.
8. Дана 6. маја 2008, сходно путничком документу који је издао УНМИК, жалилац је депортован из САД на Косово. Жалилац наводи да му, након депортације, УНМИК нити било која друга надлежна служба нису пружили никакву помоћ како би задовољио основне животне потребе и социјално се реинтегрисао на Косову. Жалилац, који од рођења има здравствених проблема, наводи да су недоступност квалитетне хране, смештаја и медицинске неге довели до погоршања његовог здравственог стања. Он даље наводи да је од 30. маја 2008. писао писма и покушавао да упути своје молбе за помоћ вишим службеницима у УНМИК-у, али да није добио никакву потврду нити одговор.
9. У свом поднеску Комисији, жалилац такође наводи да је 13. октобра 2010, након што је доктор потврдио његову неспособност за рад, поднео захтев за инвалидске повластице релевантном косовском министарству. Касније је обавештен усменим путем да је његов захтев одбијен.

III. ЖАЛБА

10. Жалилац се жали на то да је УНМИК убрзао његову депортацију на Косово након двадесет три године континуираног боравка у САД, и да му није пружио никакву помоћ након што је дошао на Косово. Он тврди да је након депортације био остављен без одговарајућег смештаја и хране, без основне социјалне и

медицинске неге, посла и финансијских средстава неопходних како би преживео.

11. У том погледу, Комисија је мишљења да се може сматрати да жалилац указује на повреду свог права на забрану нечовечног и понижавајућег понашања, загарантованог чланом 3 Европске конвенције за људска права (ЕКЉП) као и на повреду свог права на рад, социјалну заштиту и адекватан животни стандард, загарантованог члановима 6, 9 и 11, тим редоследом, Међународног споразума о економским, социјалним и културним правима (МЕСЕКП).
12. Жалилац се такође жали да му, без обзира на његово здравствено стање и немогућност обављања посла, што је утврдио лекар, Влада Косова није одобрила инвалидску пензију

IV. ПРАВО

13. Пре него што почне да разматра меритум предмета, Комисија мора прво да одлучи да ли да прихвати предмет, узимајући у обзир критеријуме прихватљивости из чланова 1, 2 и 3 Уредбе УНМИК-а бр. 2006/12.

А. По питању тога да ли је жалба уложена на време

14. У почетку, СПГС наводи да је жалба неприхватљива јер је поднета након истека крајњег рока од 31. марта 2010, утврђеног Административним наређењем УНМИК-а бр. 2009/01 од 17. октобра 2009, којом се имплементира Уредба УНМИК-а бр. 2006/12 о оснивању Саветодавне комисије за људска права. СПГС наводи да, сходно члану 5 Административног наређења, ниједна жалба неће бити прихватљива ако је Секретаријат Комисије прими после 31. марта 2010, а жалба о којој је реч носи датум пријема на заводном печату 22. април 2010.
15. Комисија бележи да је њена константна пракса, у складу са праксом Европског суда за људска права, да сматра одлучујућим датум када је жалба уложена или поштом послата Комисији, а не датум када је иста уписана или примљена (видети *mutatis mutandis*, Европски суд за људска права (ЕСЉП), *Киприци против Турске*, бр. 14294/04, одлука од 3. јуна 2008, § 18).
16. Комисија примећује да је у овом случају датум када је жалба уложена 30. март 2010, један дан пре крајњег рока утврђеног Административним наређењем УНМИК-а бр. 2009/01. Из овог разлога, Комисија одбацује приговор који је уложио СПГС.

Б. Жалба у погледу наведеног изостанка помоћи након депортације

17. Као што је изнад назначено, жалилац наводи да, након депортације на Косово, није примио никакву помоћ од УНМИК-а како би задовољио сопствене основне потребе у смислу одговарајућег смештаја, хране, социјалне помоћи и

медицинске неге. Он наводи да од рођења има здравствених проблема и да му се здравствено стање погоршало услед лоших животних услова након повратка на Косово. Он се такође жали да му УНМИК није обезбедио помоћ како би се реинтегрисао у друштвену заједницу и водио пристојан живот.

18. У својим примедбама на прихватљивост, СПГС наводи да је УНМИК убрзао депортацију жалиоца, становника Косова, тако што је обезбедио путнички документ који је „издат искључиво са циљем да се власнику обезбеди путнички документ који ће служити *уместо* државног пасоша“. СПГС такође наводи да је жалилац стигао на Косово 6. маја 2008. и да је контактирао власти УНМИК-а за помоћ први пут дана 30. маја 2008. По мишљењу СПГС-а, УНМИК није имао довољно времена да му обезбеди посао, социјалну заштиту и адекватан животни стандард, с обзиром на чињеницу да је извршна власт УНМИК-а престала 15. јуна 2008, када је на снагу ступио Устав Косова. СПГС тврди да је, из овог разлога, овај део жалбе неприхватљив *ratione personae*.
19. Комисија се позива на судску праксу Европског суда за људска права у погледу обавеза Држава сходно члану 3 ЕКЉП, по питању осетљиве популације и припадника посебно непривилеговане и осетљиве популацијске групе – наиме, оних којима је потребна посебна заштита. Суд није искључио „могућност одговорности Државе [под чланом 3] када је реч о поступању где се особа која подноси пријаву, а која је била потпуно зависна од помоћи Државе, суочава са званичном равнодушношћу у ситуацији озбиљног лишавања или одсуства које је у супротности са људским достојанством“ (видети ЕСЉП, *Будина против Русије*, бр. 45603/05, одлука од 18. јуна 2009; ЕСЉП (Велико Веће), *М.С.С. против Белгије и Грчке*, бр. 30696/09, пресуда од 21. јануара 2011, §§ 251-253).
20. У погледу приговора СПГС-а да УНМИК није био компетентан *ratione personae* да жалиоцу обезбеди помоћ након депортације, Комисија се већ изјаснила да, након ступања на снагу Устава Косова 15. јуна 2008, УНМИК није више у могућности да ефикасно спроводи већину својих задатака као привремена управа, па СПГС не може да примени извршну власт која му је још увек формално додељена у складу са Резолуцијом Савета безбедности Уједињених нација 1244 (1999) (видети, нпр. Извештај Генералног секретара Уједињених нација о Мисији привремене управе Уједињених нација на Косову, од 12. јуна 2008, S/2008/354, §§ 7 и 17; Извештај Генералног секретара Уједињених нација о Мисији привремене управе Уједињених нација на Косову, од 15. јула 2008, S/2008/458, §§ 3-4 и 29; Извештај Генералног секретара Уједињених нација о Мисији привремене управе Уједињених нација на Косову, од 24. новембра 2008, S/2008/692, § 21).
21. Комисија је већ размотрила чињеницу да се, сходно томе, а најкасније од 15. јуна 2008. године, УНМИК у принципу више не може сматрати одговорним за поступке или пропусте који се приписују косовским властима (видети Саветодавна комисија за људска права (ХРАП), *Ибрахими*, бр. 86/10, одлука од 16. марта 2012, § 11).

22. Међутим, Комисија бележи да је, у овом случају, жалилац већ био депортован из САД на Косово 6. маја 2008, и да је депортацију убрзао УНМИК. Комисија сматра да ово такође подразумева прихватање одговорности за обезбеђивање макар минималног почетног основног нивоа помоћи и савета појединцима који подлежу депортацији на Косово. По овом основу, Комисија одбацује приговор који је уложио СПГС.
23. Комисија је мишљења да овај део жалбе покреће озбиљна чињенична и правна питања, чије би разрешење требало да зависи од процене меритума. Према томе, Комисија закључује да овај део жалбе није очигледно неоснован у смислу члана 3.3 Уредбе УНМИК-а бр. 2006/12.
24. Нису установљени други разлози на основу којих би овај део жалбе био проглашен неприхватљивим.

В. Жалба у погледу захтева за инвалидску пензију

25. Жалилац се такође жали на то да је, неназначеног датума након 13. октобра 2010, обавештен усменим путем да је Министарство одбило његов захтев за инвалидску пензију.
26. Комисија напомиње да, према члану 1.2 Уредбе УНМИК-а бр. 2006/12, Комисија има надлежност над жалбама које се односе на наводна кршења људских права од стране УНМИК-а.
27. По питању овог дела жалбе, Комисија подсећа на свој закључак (§§ 20-21) да се најкасније од 15. јуна 2008. УНМИК у принципу не може више сматрати одговорним за поступке или пропусте који се приписују косовским властима.
28. Комисија напомиње да је објекат овог дела жалбе одлука која се искључиво приписује косовским властима. Не постоји назнака да је УНМИК на било који начин био укључен у усвајање тог става. Такође не постоје посебне околности које би оправдале одступање од горенаведеног принципа. Закључак је, стога, да ова посебна тема која је предмет жалбе не укључује одговорност УНМИК-а (ХРАП, *Ибрахими*, цитирано у § 21 изнад, при § 12).
29. Следи да овај део жалбе лежи ван оквира надлежности Комисије *ratione personae*.

ИЗ ОВИХ РАЗЛОГА,

Комисија, једногласно,

- **ПРОГЛАШАВА ПРИХВАТЉИВОМ ЖАЛБУ У ДЕЛУ КОЈИ СЕ ТИЧЕ НАВОДНОГ ИЗОСТАНКА ПОМОЋИ НАКОН ДЕПОРТАЦИЈЕ;**

- **ПРОГЛАШАВА НЕПРИХВАТЉИВИМ ОСТАТАК ЖАЛБЕ.**

Андреј АНТОНОВ
Извршни службеник

Марек НОВИЦКИ
Председавајући